

den, den kan ikke ville staa bunden i Grimen, den kan være løbsk eller stædig, naar den skal gaa i Tøjet, den kan være Krybbebider eller Krybbesmider, den kan være Lungepiber og den kan ville række Tungen ud af Munden. Det er ikke saa sjældent, at man paa Københavns Gader ser en Droskehest komme i jævnt Luntetrav med Tungen ud af Halsen. Det kommer ogsaa ind under usynlige Fejl, vel at mærke dersom Hesten er solgt med Grime eller Klaptræer paa. Dersom den derimod er solgt paa Marken med Mile paa, er det højest tvivlsomt, om det gaar ind under de skjulte Fejl.

Nu er imidlertid vor almindelige Retspraksis saadan, at naar en Køber har modtaget en Hest, saaledes at Sælgeren indestaar for usynlige eller skjulte Fejl, og det saa senere viser sig, at Hesten i Virkeligheden har en eller anden saadan Fejl, er det Køberen, der skal kunne føre Bevis for, at Dyret har haft denne Fejl, medens den var i Sælgerens Besiddelse. Dette er ikke alene rigtigt, men nødvendigt, og jeg skal sige hvorfor. De fleste Handeler, navnlig med Heste, foregaa jo paa Markeder, og de fleste Heste sælges af Hestehandlere. Naar nu en Mand sælger en Hest til en Handelsmand saaledes, at den er frisk og sund og fri for skjulte Fejl, og Hesten saa efter at være kommen i Handelsmandens Besiddelse bliver trukken fra det ene Marked til det andet og bliver opstaldet snart i en Kro eller Gæstgivergaard, snart i en anden, saa er Hesten ved denne evindelige Omskiften udsat for at faa nogle af disse Unoder eller Fejl. Sælgeren er aldeles uskyldig deri, og det kan være, at Handelsmanden heller ikke ved noget derom. Naar han nu sælger Hesten til en Landmand eller anden Handelsmand, og den kommer til sit Bestemmellessted og skal bruges, viser det sig maaske, at den har en Fejl, f. Eks. at den er Krybbebider, eller hvad det nu kan være. Saa søger den sidste Køber Hestehandleren, og denne søger atter den Mand, af hvem han har købt Hesten, og som kan være aldeles uskyldig deri. Derfor er det absolut nødvendigt, at vor Retspraksis er saadan, at Køberen maa kunne bevise, at Dyret har haft den vedkommende Mangel eller Fejl, medens den var i Sælgerens Besiddelse.

Selvfølgelig er der ogsaa mange andre Ting, der kunne komme ind under Begrebet Fejl og kunne forårsage mange kostbare Processer. Det er ikke saa sjældent, at en Handelsmand lader en Hest, han

har købt, opstalde i en Kro eller Gæstgivergaard for Sælgerens Regning, og saa give de sig til at føre Proces om Hesten, og Processen kan koste saa meget, at hele Dyrets Værdi, og mange Gange meget mere, gaar med dertil. Derfor vilde der være meget vundet, naar saadanne Tvistigheder kunde afgøres saa hurtigt som muligt, thi det første Tab er altid det mindste. Der er ogsaa flere Gange fra Landbrugets Side blevet fremsat Ønske om at faa en Lov paa dette Omraade, men Landbrugets Mænd have været fuldstændig klare over, at det er et meget vanskeligt Omraade at lovgive paa, og at det vilde være saa godt som umuligt at give bestemte Lovregler i den Retning. Den Maade, hvorpaa Sagen her er tagen op, tror jeg derfor er den rigtige, idet det foreliggende Forslag jo ikke gaar ud paa at give bestemte Lovregler, men kun paa, at saadanne Tvistigheder ikke *skulle*, men *kunne* afgøres ved Voldgift. Dette anser jeg for en Fordel, thi jeg mener, at det Forsøg, der til en Begyndelse skal gøres, helst skal ske fuldt ud ad Frivillighedens Vej.

De enkelte Bestemmelser i Lovforslaget har jeg ikke meget at bemærke til. Som Helhed forekommer Forslaget mig at være godt, det er klart affattet og i det hele taget let forstaaeligt. Da ogsaa jeg antager, at Forslaget vil blive behandlet i et Udvalg, vil man der bedre kunne komme ind paa en nøjere Overvejelse af Bestemmelserne i de enkelte Paragraffer. Der er dog enkelte Punkter, jeg ikke er rigtig klar over og ogsaa er noget betænkelig ved.

I § 3 omtales det, at Tvistigheder, der opstaa, kunne komme ind under Voldgiftsmændenes Afgørelse, og det hedder, at naar Parterne ikke have vedtaget noget om, hvilken Retskreds Voldgiftsmænd der skal udføre Hvervet, skal det udføres af Voldgiftsmændene i den Retskreds, hvor Handelen er indgaaet. Det finder jeg rigtigt, men dernæst staar der, at dersom Handelen er indgaaet mellem fraværende — f. Eks. hvis en Mand i Jylland paa Fyn køber en rød Ko, som han aldrig har set, idet Handelen foregaa pr. Brev —, skal den Tvistighed, der senere mulig kan opstaa, afgøres af Voldgiftsmændene paa Køberens Opholdssted. Om det er rigtigt, er jeg ikke rigtig klar over, thi der kunde jo heri ligge en Antydning af, at man favoriserer den ene Part. Skal det ske, bør det efter min Mening ikke være Køberen, der skal have fat i den stærke Ende, og det kunde der være noget, der tyder paa. Men selvfølgelig, denne Bestemmelse